

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2006-2007

27 augustus 2007

VOORSTEL VAN DECREET

– van de heer Filip Dewinter –

**houdende de organisatie van een referendum in Vlaanderen
over de Vlaamse onafhankelijkheid**

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De voorbije weken is het duidelijk geworden dat de Franstalige politici in de federale staat België weigeren te onderhandelen over ernstige institutionele hervormingen.

Dit voorstel van decreet is gebaseerd op de vaststelling dat – gelet op de volledige impasse bij de federale regeringsformatie en de blokkering van de noodzakelijke institutionele hervormingen in de federale staat België – in Vlaanderen een breed maatschappelijk debat op gang is gekomen over de noodzaak van een onafhankelijke Vlaamse staat.

De indiener van dit voorstel stelt vast dat de zeggenschap van de burger over de eigenlijke cruciale beslissingen die door de politici worden genomen, beperkt is. De representatieve democratie maakt het onder meer niet mogelijk dat de bevolking rechtstreeks impact heeft op cruciale politieke beslissingen zoals het wijzigen van de Grondwet, noodzakelijk bij de opstart van o.a. een onafhankelijkheidsproces.

De indiener van dit voorstel van decreet is voorstander van het invoeren van de directe democratie in Vlaanderen en opteert in het kader van de huidige politieke impasse – die duidelijk te maken heeft met een blokkering van voor Vlaanderen noodzakelijke institutionele hervormingen – voor het instrument van een bindend referendum waarbij uitdrukkelijk een beslissingsbevoegdheid wordt toegekend aan de bevolking.

De duidelijke keuze van het Vlaamse volk – dat zich via een referendum uitspreekt over de Vlaamse onafhankelijkheid – biedt immers voldoende legitimiteit voor de wetgevende en uitvoerende macht en de mogelijke oprichting van een Vlaamse onafhankelijke staat.

De indiener van dit voorstel van decreet meent dat met betrekking tot de staatkundige toekomst van Vlaanderen niet een kleine groep van politici, maar het Vlaamse volk zelf het laatste woord moet hebben.

De Grondwet staat het beslissend referendum niet toe, maar heeft echter geen stelsel, gebaseerd op de volkssoevereiniteit, ingesteld, maar wel een stel-

sel, gebaseerd op de nationale soevereiniteit. Hierbij wordt de natie echter vertegenwoordigd door de gestelde machten en meer in het bijzonder, wat de wetgevende macht betreft, door de volksvertegenwoordiging in, enerzijds, de federale Kamers (artikel 42 van de Grondwet) en in, anderzijds, de parlementaire vergaderingen van de gemeenschappen en gewesten (artikel 115 van de Grondwet).

Bovendien beschikken de deelstaten in de federale staat België volgens de Grondwet slechts over een zeer beperkte constitutieve autonomie, om niet te zeggen dat ze eigenlijk zo goed als geen constitutieve autonomie hebben. Dat strookt niet met wat een federale staat behoort te zijn. In andere federale staten beschikken de deelentiteiten wel degelijk over constitutieve autonomie. In vergelijking met andere federale staten in de wereld vormt België daarop een uitzondering.

Een referendum over een onafhankelijke Vlaamse staat zal duidelijk maken in hoeverre de Vlaamse bevolking – gelet op de communautaire impasse – eist dat de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement onmiddellijk starten met de voorbereiding van een proces naar Vlaamse onafhankelijkheid.

De indiener van dit voorstel van decreet vraagt dan ook dat het Vlaams Parlement de Vlaamse Regering verzoekt een referendum te organiseren over een onafhankelijke Vlaamse staat.

Filip DEWINTER

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaan-gelegenheid.

Artikel 2

Er wordt door de Vlaamse Regering op verzoek van het Vlaams Parlement een referendum georganiseerd over een onafhankelijke Vlaamse staat. De Vlaamse Regering stelt de verdere procedureregels en de datum voor de organisatie van het referendum vast.

Artikel 3

Bij het referendum over een onafhankelijke Vlaamse staat wordt de volgende vraag met “ja” of “nee” beantwoord:

“Dienen het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering onverwijld te starten met de voorbereidingen tot de oprichting van een onafhankelijke Vlaamse staat en de Franstaligen uit te nodigen tot onderhandelingen over de modaliteiten van dit onafhankelijkheidsproces?”.

Artikel 4

§1. Om deel te nemen aan het referendum moet men:

- 1° Belg zijn;
- 2° in één van de bevolkingsregisters van een gemeente van het Vlaamse Gewest of het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad ingeschreven zijn;
- 3° de volle leeftijd van achttien jaar hebben bereikt;
- 4° niet het voorwerp uitmaken van een veroordeling of beslissing die voor de kiezer van het Vlaams Parlement de uitsluiting of schorsing van het kiesrecht meebrengt.

§2. Om deel te nemen aan het referendum moeten de voorwaarden, vermeld in §1, 3° en 4°, vervuld zijn op de dag van het referendum en de voorwaarden, ver-

meld in §1, 1° en 2°, op de datum waarop de lijst van de deelnemers aan het referendum wordt afgesloten.

De deelnemers die na de datum waarop de lijst van de deelnemers aan het referendum wordt afgesloten, het voorwerp zijn van een veroordeling of een beslissing die voor een kiezer van het Vlaams Parlement ofwel uitsluiting van het kiesrecht, ofwel de schorsing van dat recht op de dag van de volksraadpleging meebrengt, worden van de lijst van de deelnemers aan het referendum geschrapt.

Artikel 5

Artikel 13 van het Kieswetboek is van toepassing op alle categorieën van personen die voldoen aan de in artikel 4, §1, bepaalde voorwaarden.

Ingeval de kennisgevingen door de parketten van de hoven en de rechtbanken gebeuren nadat de lijst van deelnemers aan het referendum is opgesteld, wordt de betrokkene van die lijst geschrapt.

Artikel 6

Op de dertigste dag voor het referendum stelt het college van burgemeester en schepenen een lijst op van deelnemers aan het referendum. Op die lijst worden vermeld:

- 1° de personen die op vermelde datum in één van de bevolkingsregisters van de gemeente ingeschreven of vermeld zijn en de andere in artikel 4, §1, bedoelde deelnemingsvoorwaarden vervullen;
- 2° de deelnemers die tussen deze datum en de datum van het referendum de leeftijd van achttien jaar bereiken;
- 3° de personen voor wie de schorsing van het kiesrecht een einde neemt of zou nemen uiterlijk op de dag die is vastgesteld voor het referendum.

Voor elke persoon die voldoet aan de deelnemingsvoorwaarden, vermeldt de lijst van deelnemers aan het referendum de naam, de voornamen, de geboortedatum, het geslacht en de hoofdverblijfplaats. De lijst wordt volgens een doorlopende nummering en eventueel per wijk van de gemeente opgesteld, ofwel in alfabetische volgorde van de deelnemers, ofwel geografisch volgens de straten.

Artikel 7

De deelname aan het referendum is niet verplicht. Elke deelnemer heeft recht op één stem. De stemming is geheim. De deelnemers worden tot de stemming toegelaten van 8 tot 15 uur. Zij die zich vóór 15 uur in het stemlokaal bevinden, worden nog tot de stemming toegelaten.

Artikel 8

Tot stemopneming wordt slechts overgegaan indien ten minste 10% van de inwoners van het Vlaamse Gewest en het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad aan het referendum hebben deelgenomen.

Artikel 9

De bepalingen van artikel 147bis van het Kieswetboek zijn van toepassing op het referendum, met dien verstande dat de woorden “kiezer” en “kiezers” steeds worden vervangen door respectievelijk de woorden “deelnemer” en “deelnemers” en de woorden “verkiezing” en “verkiezingen” door het woord “referendum”.

Artikel 10

De kandidaten die bij de decreetgevende verkiezingen van 13 juni 2004 voor de vernieuwing van het Vlaams Parlement werden voorgedragen, mogen een effectieve en een plaatsvervangende getuige aanwijzen om de stemverrichtingen en de stemopneming bij te wonen.

Artikel 11

Ten minste één maand vóór de dag van het referendum stelt het Vlaams Parlement aan de inwoners een brochure ter beschikking, waarin het onderwerp van het referendum op een objectieve manier wordt uiteengezet.

Artikel 12

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere procedureregels voor het houden van een referendum.

Artikel 13

De Raad van State doet in algemene vergadering uitspraak over de bezwaren die tegen onregelmatigheden van de kiesverrichtingen ingediend worden.

Artikel 14

De resultaten van het referendum worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Filip DEWINTER
